

V Opavě před 120 lety

Den 20. září roku 1883 vstoupil do opavských divadelních dějin jako jeden z památných. Po vytrvalém úsilí divadelníků a přátel divadla, jež trvalo několik desítek let a šestnáctiměsíční generální adaptaci divadelní budovy bylo premiérou Wendtovy hry *Weihespiel* (Posvátná hra) a Grillparzerova dramatu *Der Traum ein Leben* (Život je sen) slavnostně otevřeno od základů adaptované městské divadlo. Tomuto vážnému kroku předcházela tragická přehra.

Nutnost rekonstrukce zanedbané divadelní budovy byla dlouho známa, nebyla přehlížena, ale narážela na problém do nekonečna přetřásaný – peníze. Dlouholetému přání nahrála nakonec dramatická událost, když 8. prosince 1881 vzrušila celý kulturní svět zpráva, že ve Vídni vyhořelo Okružní divadlo (Ringtheater) a ničivému požáru padlo za oběť víc než 400 lidských životů. V celém rakouském mocnářství zasáhla zpráva nejen precitlivělou psychiku pobouřených diváků, ale pochopitelně také náležitou. Stačí poznamenat, že krátce předtím vyhořela více než desítky evropských divadelních domů, mezi nimi i Národní divadlo v Praze.

Opava nebyla výjimkou. Zdejší milovníci divadla zle vytýkali měst-

*Poslední velká rekonstrukce divadla proběhla počátkem 90. let 20. století. Po znovuotevření se herci představili divákům hrou *Naši furianti*.*

Foto: Miroslav Pospíšil

ským otcům dlouhotrvající kritický stav budovy i nedostatečně zajištěnou bezpečnost v divadle a na protest přestali chodit do divadla. Městská rada posoudila naštěstí novou situaci s uvážlivým pochopením, na zasedání 22. února 1882 schválila stavbu nového divadla a uvolnila obnos 100 000 zlatých. Dne 27. dubna se přistoupilo k de-

molici a to tak, že z původní stavby zůstala stát pouze malá část zdi naproti chrámu Panny Marie. Do nových základů vložili městští radní listinu se jmény císaře, zemského prezidenta a hejtmána, členů městského zastupitelstva a všech, kdo se podíleli na stavbě, dále plány divadla a upomínkové předměty.

Projekt městského stavitele

Eduarda Labitzkého spojil zadní část budovy s přilehlým domem kavárny a tak to zůstalo až do roku 1945. V zákulisí bezprostředně za jevištěm se podnes zachovaly původní točité schody, a to nám dává představu o tehdejší skromném půdorysu opavské scény. Štědrější než k hercům a jevištním technikům byli stavitelé k divákům. Kapacita hlediště s 800 místy byla početnější než dosud a než je dnes. Německý národní charakter opavského městského divadla vyjadřovaly reliéfy Beethovena, Goetha, Grillparzera, Mozarta, Schillera, Wagnera a Webera, situované ve foyeru I. pořadí. Strop hlediště byl vyzdoben metaforickými plastikami *Nenávisti, Lásky, Přátelství, Smutku, Rána, Poledne, Večera a Noci*. Pseudorenesanční sloh, typický pro divadelní architekturu 2. poloviny 19. století, s balkonem v 1. poschodí, vytvořil malebnější exteriér městského divadla a stal se ozdobou Horního náměstí. Stavba byla celkem vyčíslena na 148 946 zlatých a 80 krejcarů.

V takto adaptovaném divadle hrála opavská městská scéna až do 15. června 1909, kdy městské divadlo v hledištní části vyhořelo. Po rychlé rekonstrukci podle plánů vídeňského architekta Ferdinanda Fellnera a některých účelných vnitřních úpravách zachovalo si ráz předcházející podoby.

Miloš Zbavitel

A takto zvali herci diváky do opraveného divadla.

Foto: Miroslav Pospíšil

BEZRUČOVA OPAVA

46. BEZRUČOVA

● PAVA V EVROPĚ ★ >

ZÁŘÍ 2003

● PAVA

< ★ EVROPA V ● PAVĚ

02 ÚTERÝ 17:00 VĚŽ HLÁSKA fanfáry k zahájení festivalu 17:00 MINORITSKÝ KLÁŠTER vernisáž: opavská výtvarná Skupina X 	03 STŘEDA 17:00 MĚSTSKÝ DŮM KULTURY P. BEZRUČE expozice: Joy Adamsonová – Dlouhé safari z Opavy do Keni 	04 ČTVRTEK 17:00 KINO ELEKTRA Evropa ve filmu: Left Luggage aneb Kufry pana Silberschmidta (Nizozemsko) 19:00 SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM koncert: Amicizia / Přátelství – Quelli delle 21.18" (Itálie) a Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity	05 PÁTEK 17:00 CHRÁM SVATÉHO DUCHA koncert – bohoslužba: Bob Chilcott – Peace Mass 06 SOBOTA 16:00 MINORITSKÝ KLÁŠTER koncert dětských sborů: Can you hear me? – Bob Chilcott (Velká Británie)	07 NEDĚLE 19:00 LOUTKOVÉ DIVADLO představení: Potopa světa (V. K. Klicpera) – divadlo Epina 08 PONDĚLÍ 17:00 KINO ELEKTRA Evropa ve filmu: Božská komedie (Portugalsko)
09 ÚTERÝ 17:00 DŮM UMĚNÍ expozice: Opava – město umění a kultury 1989–2003 a křest publikace Cesta za uměním současné Opavy 20:00 VINÁRNA U PŘEMKY jazzrockový večer: Červeným vrchem, Quattro formaggi	10 STŘEDA 09:00 SLEZSKÁ UNIVERZITA literárněvědná konference: Homo ludens v české a slovenské literatuře 17:00 GALERIE U JAKOBA vernisáž: Pozdrav ze země fantazie: Kamila Štanclová – malba Dušan Kállay – grafika (Slovensko)	11 ČTVRTEK 09:00 SLEZSKÁ UNIVERZITA literárněvědná konference: Homo ludens v české a slovenské literatuře 17:00 PAMÁTNÍK P. BEZRUČE vernisáž: Rostoka – 55. /Typo:grafí(k)a – 30. (Slovensko) 17:00 KINO ELEKTRA Evropa ve filmu: Cool & Crazy (Norsko)	12 PÁTEK 17:00 MINORITSKÝ KLÁŠTER vernisáž dětských prací: Kráčíme do Evropy 19:00 SLEZSKÉ DIVADLO koncert: Procházka Evropou s Janáčkovou filharmonií Ostrava (F. LISZT, M. CASTELNUOVO - TEDESCO, P. I. ČAJKOVSKIJ) sólisté: Michal Bárta (klavír), Ondřej Gillig (kytara), diriguje Tomáš Netopil	13 SOBOTA 14:00 MĚSTSKÉ SADY přehlídka rockových skupin: Alt rock III – Sedum, Iluze, Germ, Jeelz, Na dno, Autopilot, Sonyk Bel, Červeným vrchem, Peří, Crazeee (Německo) 19:00 LOUTKOVÉ DIVADLO představení: Ženitba (N. V. Gogol), divadelní soubor G. F. Belopotockého (Slovensko)
14 NEDĚLE 15:00 SLEZSKÉ DIVADLO premiéra: Zlatovláska (J. Kainar, P. Helebrand), soubor činohry Slezského divadla v Opavě 17:00 MINORITSKÝ KLÁŠTER literární pořad Paměť: Fran Směja – Na co jsem nezapomněl (E. Křenek) 19:30 KONKATEDRÁLA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE varhanní koncert: Romantické návraty Wacława Golonky (Polsko) – J. BRAHMS, F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY, J. SUK, F. LISZT 	15 PONDĚLÍ 15:00 MĚSTSKÝ HRBITOV Vzpomínka na Petra Bezruče, Karel Vůjtek, komorní sbor Sarabanda 17:00 KINO ELEKTRA Evropa ve filmu: Věčnost a den (Řecko) 19:30 MINORITSKÝ KLÁŠTER koncert: Putování hudební krajinou Rečka, Sophia Mavrogenidou (flétna), Aris Chatzystavru (kytara), Janis Ikonomu (zpěv, řecké lidové nástroje)	16 ÚTERÝ 17:00 GALERIE ZUŠ, SOLNÁ vernisáž: Bienále dětské grafiky Toruň 2002 19:00 LOUTKOVÉ DIVADLO představení: Večírek DNOMedárů, divadelní soubor DNO Hradec Králové	17 STŘEDA 19:00 MINORITSKÝ KLÁŠTER koncert: Cesta na sever Mikaela Ericssona (violinello, Švédsko) a Milana Langra (klavír) – E. VON KOCH, J. SIBELIUS, E. GRIEG 	
18 ČTVRTEK celý den TRATĚ OPAVA – CHUCHELNÁ projekt: Divadlo na trati aneb Za Chuchelnou Evropa..., Divadlo T. E. J. P. Jihlava 17:00 KINO ELEKTRA Evropa ve filmu: Erasmus a spol. (Francie, Španělsko) 18:00 SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM literární pořad: 100 let od narození spisovatele A. C. Nora 20:00 LOUTKOVÉ DIVADLO koncert: Jiří Dědeček – Musíme vidět dál (tvorba francouzského šansoniera Jacquese Brela v podání známého písničkáře)	19 PÁTEK celý den TRATĚ OPAVA – CHUCHELNÁ projekt: Divadlo na trati aneb Za Chuchelnou Evropa..., Divadlo T. E. J. P. Jihlava 15:30 OBEC HLAVNICE oslavy: 100 let od narození spisovatele A. C. Nora 19:00 MINORITSKÝ KLÁŠTER pěvecký recitál: Olga Procházková – laureátka Ceny Petra Bezruče 2003	20 SOBOTA celý den TRATĚ OPAVA – CHUCHELNÁ projekt: Divadlo na trati aneb Za Chuchelnou Evropa..., Divadlo T. E. J. P. Jihlava 14:00 KULTURNÍ DŮM HLAVNICE vyhlášení výsledků literární soutěže Hlavnice A. C. Nora 19:00 SLEZSKÉ DIVADLO představení: Rychlé šípy (J. Foglar, R. Bellan), Slovácké divadlo Uherské Hradiště	21 NEDĚLE 10:00 LOUTKOVÉ DIVADLO představení: Černošská pohádka, divadlo DRÁK Hradec Králové 15:00 MINORITSKÝ KLÁŠTER projekt: PROVINCE – PRAMEN SLOVA: Skořicové krámy (B. Schulz), Divadlo Tetraedr (Polsko)	
22 NEDĚLE 18:30 MINORITSKÝ KLÁŠTER setkání básníků: Jacek Molęda, Marek Rapnicki (Polsko) 19:30 MINORITSKÝ KLÁŠTER literárněhudební pořad: Odtud – potud podle J. Molędy, hraje Grupa bez nazwy (Polsko), Jerzy Dębina	23 PONDĚLÍ 17:00 KINO ELEKTRA Evropa ve filmu: Andělín popel (Irsko) 	25 ČTVRTEK 17:00 KINO ELEKTRA Evropa ve filmu: Hry prachu (host režisér Martin Mareček) 20:00 VINÁRNA U PŘEMKY jazzový koncert: Jaromír Honzák Quartet	28 NEDĚLE 20:00 KINO MÍR scénický koncert: The Plastic People of the Universe & Agon Orchestra – Ladislav Klíma: Aj obešel já polí pět 29 PONDĚLÍ 17:00 KINO ELEKTRA Evropa ve filmu: Psí dny (Rakousko, SRN)	30 ÚTERÝ 17:00 MINORITSKÝ KLÁŠTER vernisáž fotografií: Zdeněk Stuchlík – Hledání souvislostí 17:00 VĚŽ HLÁSKA fanfáry k ukončení festivalu
Doprovodné programy: ● 08. – 12. 09. ● 16:00 ● HORNÍ NÁMĚSTÍ – Slezská kapela, Dechový orchestr Opava, Opavští hudci, Dechový orchestr Wilamowice (Polsko), folklorní soubor Pántlika (Maďarsko) ● 15. – 19. 09. ● 16:00 ● HORNÍ NÁMĚSTÍ – Malý dechový orchestr P. Hanslíka, Chlapecká cimbálová muzika ZUŠ V. Kálíka, Úsměv, soubor Strzecha (Polsko), Řecký národopisný soubor Krnov, soubor tamburášů Brač (Studenka) ● 21. 09. ● 10:00 ● HORNÍ NÁMĚSTÍ – Dechový orchestr ZUŠ V. Kálíka			 Statutární město Opava	
Mediální partneri:			 	